

Vec C-80/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

8. február 2021

Vnútroštátny súd:

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

27. október 2020

Žalobcovia:

E. K.

S. K.

Žalovaná:

D.B.P.

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania

Žalobcovia navrhujú, aby bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť peňažnú sumu spolu so zákonnými úrokmi z omeškania v súvislosti s neoprávnene prijatými sumami z titulu mesačných splátok istiny a úrokov v rámci splátok úveru z dôvodu uplatnenia nekalých podmienok v zmluve o hypotekárnom úvere denominovanom vo švajčiarskom franku (CHF). Žalobcovia ako spotrebiteľia spochybňujú podmienky zmluvy o úvere, ktoré neboli s nimi individuálne dohodnuté, pokiaľ ide o prepočet výšky úveru a splátok úveru na základe kurzu cudzích mien stanoveného žalovanou bankou.

Predmet a právny základ prejudiciálnej otázky

Výklad práva Únie, najmä článku 6 ods. 1 a článku 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS; článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať v tom zmysle, že bránia takému súdnemu výkladu vnútroštátnych ustanovení, podľa ktorého súd nekonštatuje nekalú povahu celej zmluvnej podmienky, ale len tej jej časti spôsobujúcej nekalosť podmienky, takže v konečnom dôsledku daná podmienka zostáva čiastočne účinná?

2. Má sa článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať v tom zmysle, že bránia takému súdnemu výkladu vnútroštátnych ustanovení, podľa ktorého súd po konštatovaní nekalej povahy zmluvnej podmienky, bez ktorej by zmluva nemohla byť záväzná, môže zmeniť zvyšnú časť zmluvy výkladom prejavov vôle zmluvných strán tak, aby sa predišlo nulitnosti zmluvy, ktorá je pre spotrebiteľa výhodná?

Uvedené ustanovenia práva Spoločenstva

Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách: dvadsiate prvé a dvadsiate štvrté odôvodnenie; článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 a 2

Uvedené vnútroštátne ustanovenia

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (zákon z 23. apríla 1964, Občiansky zákonník) (Dz. U. č. 16, položka 93 v znení neskorších predpisov) ďalej len „k.c.“.

Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá uskutočňuje právny úkon s podnikateľom, ktorý priamo nesúvisí s jej podnikateľskou alebo profesijnou činnosťou (článok 22¹).

§ 1. Právny úkon odporujúci zákonu alebo uskutočnený s cieľom obísť zákon je nulitný s výnimkou prípadu, keď príslušný predpis stanovuje iné právne dôsledky, predovšetkým tie, že nulitné ustanovenia právneho úkonu budú nahradené príslušnými zákonnými ustanoveniami. § 2. Nulitný je právny úkon odporujúci zásadám spoločenského spolunažívania. § 3. Pokiaľ je nulitnosťou dotknutá len časť právneho úkonu, je úkon vo zvyšných častiach naďalej platný, ibaže z okolností vyplýva, že bez nulitných podmienok by úkon nebol uskutočnený (článok 58).

§ 1. Prejav vôle je potrebné vykladať v súlade so zásadami spoločenského spolunažívania a ustálenými zvyklosťami s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých bola vôľa vyjadrená. § 2. V zmluvách treba skúmať skôr to, aký bol spoločný zámer zmluvných strán a cieľ zmluvy, než sa opierať o ich doslovné znenie (článok 65).

§ 1. Ustanovenia zmluvy uzatváraanej so spotrebiteľom, ktoré neboli dohodnuté individuálne, nie sú pre spotrebiteľa záväzné, ak jeho práva a povinnosti upravujú takým spôsobom, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a ktorý hrubo porušuje jeho záujmy (nekalé zmluvné podmienky). Uvedené neplatí pre ustanovenia týkajúce sa hlavných plnení strán, vrátane ceny alebo odmeny, ak boli formulované jednoznačne. § 2. Ak nejaké ustanovenie zmluvy nie je podľa § 1 pre spotrebiteľa záväzné, ostatné časti zmluvy zostávajú pre strany záväzné. § 3. Za zmluvné podmienky, ktoré neboli dohodnuté individuálne, sa považujú tie podmienky, ktorých obsah spotrebiteľ nemohol reálne ovplyvniť. To platí najmä o ustanoveniach zmluvy prevzatých zo vzorovej zmluvy navrhutej spotrebiteľovi druhou zmluvnou stranou. § 4. Dôkazné bremeno, že ustanovenie bolo dohodnuté individuálne, nesie ten, kto sa na to odvoláva (článok 385¹).

Súlad zmluvného ustanovenia s dobrými mravmi sa posudzuje podľa stavu v čase uzavretia zmluvy pri zohľadnení obsahu zmluvy, okolností uzavretia zmluvy, ako aj ostatných zmlúv, ktoré majú súvislosť so zmluvou obsahujúcou ustanovenia, ktoré sú predmetom skúmania (článok 385²).

Každý, kto získal majetkový prospech na úkor inej osoby bez právneho dôvodu, je povinný vydať predmet obohatenia a ak to nie je možné, uhradiť jeho hodnotu (článok 405).

§ 1. Ustanovenia predchádzajúcich článkov sa uplatňujú najmä na plnenie bez právneho dôvodu. § 2. Plnenie je bez právneho dôvodu, ak ten, kto plnil, nebol vôbec povinný plniť alebo nemal povinnosť plniť osobe, ktorej plnenie poskytol, alebo ak zanikol dôvod plnenia alebo sa nedosiahol účel, na ktorý bolo plnenie určené, alebo ak právny úkon, ktorý zaväzoval k poskytnutiu plnenia, bol nulitný a nenadobudol platnosť po poskytnutí plnenia (článok 410).

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (zákon z 29. augusta 1997 o bankách) (Dz. U. č. 140, položka 939 v znení zmien), ďalej len „zákon o bankách“.

Zmluvou o úvere sa banka zaväzuje poskytnúť dlžníkovi na čas stanovený v zmluve peňažnú sumu určenú na dohodnutý účel a dlžník sa zaväzuje použiť ju za podmienok stanovených zmluvou, splatiť sumu poskytnutého úveru zvýšenú o úroky v uvedených lehotách splatnosti a zaplatiť províziu za poskytnutý úver (článok 69 ods. 1 v znení platnom ku dňu 8. júla 2008).

Zmluva o úvere musí byť uzavretá písomne a musí uvádzať najmä: 1. zmluvné strany; 2. výšku úveru a menu úveru; 3. účel, na ktorý bol úver poskytnutý; 4. podmienky a lehotu splatenia úveru; 5. úrokovú sadzbu úveru a podmienky jej zmeny; 6. spôsob zabezpečenia splatenia úveru; 7. rozsah právomocí banky, ktoré sa týkajú kontroly používania a splatenia úveru; 8. lehoty a spôsoby poskytnutia peňažných prostriedkov dlžníkovi; 9. výšku provízie, ak ju zmluva stanovuje; 10. podmienky zmien zmluvy a jej vypovedania (článok 69 ods. 2 v znení platnom ku dňu 8. júla 2008).

Krátky opis skutkového stavu a konania

Dňa 8. júla 2008 žalobcovia uzavreli so žalovanou zmluvu o hypotekárnom úvere denominovanom kurzom švajčiarskeho franku (CHF) na dobu 360 mesiacov vo výške 103 260 CHF, ktorý bol vyplatený jednorazovo v lehote do 8. októbra 2008. Percentuálna sadzba bola variabilná a úver bol splácaný v rovnakých splátkach.

Podľa „Podmienok úveru“, ktoré žalobcovia akceptovali, mal byť úver vyplatený dlžníkovi v poľských zlotých alebo v CHF alebo inej cudzej mene. Na prepočítanie výšky úveru na poľské zloté mala banka uplatniť nákupný kurz CHF zverejnený v „Tabuľke kurzov pre úvery na bývanie a konsolidačné úvery v cudzej mene Deutsche Bank PBC S.A.“ platný v deň výplaty výšky úveru alebo jeho časti. Splácanie úveru sa malo uskutočňovať zaťažením bankového účtu dlžníka v prospech banky sumou v zlotých predstavujúcou zodpovedajúcu hodnotu mesačnej splátky v CHF, záväzkov po lehote splatnosti a iných pohľadávok banky v CHF vypočítaných na základe predajného kurzu CHF zverejneného v „Tabuľke kurzov... Deutsche Bank PBC S.A.“ platného v banke.

Žalobou podanou 6. júla 2018 žalobcovia navrhli, aby bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť im sumu vo výške 26 274,90 PLN zvýšenú o zákonné úroky z omeškania. V odôvodnení návrhu predovšetkým uviedli, že od 17. júla 2008 do 3. apríla 2012 žalovaná banka na základe nekalých zmluvných podmienok

obsiahnutých v úverovej zmluve neoprávnene od žalobcov vybrala sumu 24 705,30 poľského zlotého (PLN). Žalovaná navrhla žalobu zamietnuť, pričom uviedla, že zmluva o úvere nie je neplatná a ani neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

Z vypočítania žalobcov a svedkov vyplýva, že v čase, keď žalobcovia uzavreli zmluvu o úvere, nevykonávali hospodársku činnosť a v rokoch 2006 a 2008 uzavreli so žalovanou bankou 4 zmluvy o úvere. Počas úverového konania žalobcovia kontaktovali banku prostredníctvom elektronických komunikačných prostriedkov a len raz navštívili pobočku banky. Podpísanie väčšiny úverových dokumentov (vrátane žiadosti o úver a úverovej zmluvy) zabezpečili splnomocnenci žalobcov. Žalobcovia nejednali s bankou o žiadnom ustanovení úverovej zmluvy. Žalobcovia požiadali banku o zaslanie návrhu zmluvy elektronickou poštou pred jej podpísaním, ale ich žiadosti zostali bez odpovede. V priebehu konania boli žalobcovia informovaní o dôsledkoch prípadného vyhlásenia zmluvy za neplatnú. Žalobcovia vyhlásili, že rozumejú právnym a finančným dôsledkom nulitnosti úverovej zmluvy, akceptujú ich a súhlasia s tým, že zmluvu môže vyhlásiť za nulitnú súd.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Podľa stanoviska, ktoré prevláda v poľskej judikatúre, žalovanou bankou uplatňované zmluvné ustanovenia obsahujú nekalé podmienky, ale týkajú sa len časti prepočítavacích klauzúl, pričom ich neúčinnosť neznemožňuje plnenie zmluvy.

Zdá sa, že návrhy riešení sformulované v doterajšej vnútroštátnej judikatúre budia z hľadiska článku 6 ods. 1 smernice 93/13 pochybnosti. Ako totiž objasnil Súdny dvor¹ „článku 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS odporuje taká právna úprava členského štátu, ktorá vnútroštátnemu súdu umožňuje v prípade, že rozhodne o neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky, ktorá je súčasťou zmluvy uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, doplniť uvedenú zmluvu tým, že zmení obsah tejto podmienky. ... Zo znenia odseku 1 uvedeného článku 6 vyplýva, že vnútroštátne súdy sú povinné iba neuplatniť nekalú podmienku, aby nebola záväzná pre spotrebiteľa, nemôžu však zmeniť jej obsah. Zmluva totiž musí v zásade existovať ďalej bez akejkoľvek zmeny okrem odstránenia nekalých podmienok, pokiaľ je jej ďalšia existencia právne možná v súlade s pravidlami vnútroštátneho práva. ...pokiaľ by vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, ktoré sú uvedené v takýchto zmluvách, mohlo by sa tým ohroziť splnenie dlhodobého cieľa uvedeného v článku 7 smernice 93/13. Táto možnosť by totiž mohla prispieť k odstráneniu odstrašujúceho účinku pre predajcov alebo dodávateľov spočívajúceho v tom, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia (pozri v tomto zmysle uznesenie Pohotovosť, už citované, bod 41 a citovanú judikatúru): predajcovia alebo dodávatelia by sa

¹ Pozri rozsudok zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C- 618/10.

totiž mohli pokúšať dotknuté podmienky používať, pretože by vedeli, že aj keby bolo rozhodnuté o ich neplatnosti, mohol by vnútroštátny súd zmeniť zmluvu v potrebnom rozsahu, a tak by ich záujmy ostali zabezpečené“. Navyše v uvedenom rozsudku (bod 69) Súdny dvor výslovne odkázal na body 86 až 88 návrhov, ktoré predniesla generálna advokátka Trstenjak 14. februára 2012, v ktorých bola vyššie uvedená otázka objasnená ešte priamejším a exaktnejším spôsobom. Generálna advokátka upozornila na zníženie rizika predajcu alebo dodávateľa vyplývajúce z uplatňovania nekalých podmienok, keďže zmena spočívajúca v prispôbení podmienok stavu, ktorý je v súlade so zákonom, je pre predajcu alebo dodávateľa prijateľná. Vyhliadka odstránenia dôvodov pre neúčinnosť zmluvy, ako aj prehľadnosť rizika pre predajcu alebo dodávateľa by mohli mať opačný účinok, než aký si prial tvorca smernice, a mohli by sa tým vytvoriť možnosti neskoršej zmeny zmluvy súdom, ktorá by nielen obmedzila odstrašujúci účinok, ktorý vyplýva z článku 6 uvedenej smernice, ale dokonca by mala opačný účinok. Tento názor bol vyjadrený aj vo viacerých ďalších rozhodnutiach Súdneho dvora².

Súdny dvor však pripustil výnimku zo zásady stanovujúcej účinok v podobe neplatnosti nekalej podmienky, pričom uviedol,³ že v situácii, v ktorej zmluva uzavretá medzi podnikateľom a spotrebiteľom nemôže ďalej existovať po odstránení nekalej zmluvnej podmienky, článok 6 ods. 1 smernice 93/13 nebráni vnútroštátnej právnej úprave umožňujúcej vnútroštátnemu súdu nahradiť ju ustanovením vnútroštátneho práva dispozitívnej povahy. Vyššie uvedené stanovisko bolo následne doplnené o odkaz na to, že možnosť nahradiť nekalú podmienku ustanovením vnútroštátneho práva sa obmedzuje na prípady, v ktorých by bol súd nútený z dôvodu neplatnosti tejto podmienky zrušiť zmluvu v celom rozsahu, čím by spotrebiteľa vystavil takým dôsledkom, ktoré by ho penalizovali.⁴ Navyše v rozsudku zo 14. júna 2012 Súdny dvor výslovne uviedol, že článok 6 ods. 1 nemožno chápať tak, že vnútroštátnemu súdu umožňuje zmeniť obsah

² Pozri uznesenia Súdneho dvora: zo 16. novembra 2010, Pohotovosť, C-76/10, bod 41; z 11. júna 2015, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-602/13, body 33 až 37; zo 6. júna 2016, Ibercaja Banco, C-613/15, body 36 až 38, a rozsudky: z 30. apríla 2014, Kásler, C-26/13, body 77 a 79; z 21. januára 2015, Unicaja Banco a Caixabank, C-482/13, C-484/13, C-485/13, C-487/13, body 28, 31 a 32; z 30. mája 2013, Asbeek Brusse a de Man Garabito, C-488/11, bod 57; z 21. apríla 2016, Radlinger, C-377/14, body 97 až 100; z 21. decembra 2016, Naranjo a Martínez, C-154/15 i C-307/15, body 57 a 60; z 26. januára 2017, Banco Primus, C-421/14, body 71 a 73; z 31. mája 2018, Sziber, C-483/16, bod 32; zo 7. augusta 2018, Banco Santander a Cortes, C-96/16 a C-94/17, body 73 a 75; z 13. septembra 2018, Profi Credit Polska, C-176/17, bod 41; zo 14. marca 2019, Dunai, C-118/17, bod 51; z 26. marca 2019, Abanca Corporación Bancaria a Bankia, C-70/17 a C-179/17, body 53, 54, 63 a zo 7. novembra 2019, NMBS, C-349/18, C-350/18, C-351/18, body 66 až 69.

³ Pozri rozsudok z 30. apríla 2014, Kásler, C-26/13, bod 85.

⁴ Pozri uznesenie Súdneho dvora z 11. júna 2015, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, C-602/13, bod 38, a rozsudky: z 21. januára 2015, Unicaja Banco a Caixabank, C-482/13, C-484/13, C-485/13 a C-487/13, bod 33; zo 7. augusta 2018, Banco Santander a Cortés, C-96/16 a C-94/17, bod 74; zo 14. marca 2019, Dunai, C-118/17, bod 54 a z 26. marca 2019, Abanca Corporación Bancaria a Bankia, C-70/17 a C-179/17, body 37 a 59.

nekalej podmienky namiesto toho, aby ju jednoducho neuplatnil, ale sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu..., ktorá umožňuje vnútroštátnemu súdu doplniť uvedenú zmluvu tým spôsobom, že zmení obsah tejto podmienky.⁵ Napokon Súdny dvor v rámci objasnenia významu článkov 6 a 7 smernice 93/13 uviedol, že „bránia tomu, aby podmienka týkajúca sa predčasnej splatnosti v zmluve o hypotekárnom úvere, keď o nej súd rozhodne, že je nekalá, mohla sčasti aj tak naďalej platiť, a to tak, že sa zrušia prvky, ktoré spôsobujú jej nekalosť, keby také zrušenie viedlo k zmene obsahu uvedenej podmienky s dosahom na jej podstatu.“⁶

Zásadné obavy súdu vzbudzuje stanovisko, že ustanovenia týkajúce sa vyplatenia a splácania úveru sú len čiastočne nekalé a odstránenie ich vadnej časti umožňuje nerušené plnenie zmluvy o úvere v zostávajúcej časti. Najväčšiu pochybnosť vzbudzuje názor, že z ustanovení, podľa ktorých môže dôjsť so súhlasom banky k vyplateniu a splateniu úveru v CHF, je potrebné odstrániť nekalú podmienku spočívajúcu v potrebe získania súhlasu banky, v dôsledku čoho vyplatenie a splatenie úveru môže byť bezpodmienečne uskutočnené v CHF. Podľa tohto názoru ustanovenia týkajúce sa vyplatenia a splácania úveru znejú v zmluve takto: „Úver bude dlžníkovi vyplatený v zlotých. ... So súhlasom Banky môže byť úver vyplatený aj v CHF alebo v inej mene.“ (§ 2 ods. 2), „Splátka úveru sa vykoná zaťažením bankového účtu dlžníka v prospech Banky sumou v zlotých predstavujúcou zodpovedajúcu hodnotu mesačnej splátky v CHF, záväzkov po lehote splatnosti a iných pohľadávok banky v CHF vypočítaných na základe predajného kurzu CHF zverejneného v ‚Tabuľke kurzov...‘ platného v Banke dva pracovné dni pred termínom každej splátky úveru. So súhlasom Banky môže dlžník vykonať splátku úveru aj v CHF alebo v inej mene“. (§ 6 ods. 1), po odstránení nekalých podmienok z nich by mali ustanovenia znieť takto: „Úver možno vyplatiť v CHF“ (§ 2 ods. 2). „Dlžník môže uskutočniť splátku úveru v CHF“ (§ 6 ods. 1). Je ťažké sa zbaviť dojmu, že takýto postup nie je ničím iným než odstránením prvkov spôsobujúcich nekalosť z nekalej podmienky, čo vedie k podstatnej zmene obsahu uvedenej podmienky a je to v rozpore s článkami 6 a 7 smernice 93/13.⁷

Okrem toho dôsledkom takéhoto postupu je odstránenie tzv. odstrašujúceho účinku, keďže zaručuje predajcovi alebo dodávateľovi, ktorý zavádza do zmluvy nekalé podmienky, že v najhoršom prípade súd vykoná ich zmenu takým spôsobom, že sa zabezpečí ďalšie nerušené plnenie zmluvy bez akýchkoľvek negatívnych dôsledkov pre podnikateľa. Ochrana spotrebiteľa sa teda zdá byť v praxi fiktívna, pretože v typickej situácii bude spotrebiteľ opierajúci sa o znenie

⁵ Pozri rozsudok Súdneho dvora zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, body 71 a 73.

⁶ Pozri rozsudok z 26 marca 2019, Abanca Corporación Bancaria a Bankia, C-70/17 a C-179/17, bod 64.

⁷ Pozri rozsudok z 26 marca 2019, Abanca Corporación Bancaria a Bankia, C-70/17 a C-179/17, bod 64.

zmluvy presvedčený o tom, že úver je povinný splácať len v PLN, pretože nezískal súhlas na splácanie v CHF, zatiaľ čo až po rozhodnutí súdu sa naopak dozvie, že to je úplne naopak – týmto je spotrebiteľ vystavený námietke, že riadne neplní zmluvu a hrozí mu zo strany banky riziko vypovedania zmluvy o úvere a hrozí okamžité splatenie celého úveru.

Pochybnosti vyvoláva tiež druhé stanovisko, podľa ktorého uznanie určitých zmluvných podmienok za nekalé a teda za nezáväzné pre spotrebiteľa nebráni tomu, aby sa zmenili iné ustanovenia zmluvy takým spôsobom, aby v konečnom dôsledku zmluva mohla byť splnená. Sąd Najwyższy (Najvyšší súd, Poľsko) v rámci kvalifikácie prepočítavacích klauzúl ako nekalých zmluvných podmienok kritizoval, že výška úveru bola vyjadrená v CHF a nie v PLN, a dospel k záveru, že zmluva o úvere sa má považovať za zmluvu úvere v poľských zlotých. Nie je však známe, či táto špecifická konverzia úveru v cudzej mene na úver v poľských zlotých predstavuje výsledok výkladu prejavu vôle zmluvných strán (článok 65 § 2 k.c.), alebo aj uznanie ustanovenia stanovujúceho výšku úveru za ďalšiu nekalú zmluvnú podmienku (článok 385¹ § 1 k.c.). Zdá sa, že Sąd Najwyższy (Najvyšší súd) nemal v úmysle uznať, že ustanovenie zmluvy o úvere stanovujúce výšku úveru je nekalé (článok 385¹ § 1 k.c.), lebo v takomto prípade zmena alebo doplnenie zmluvy s cieľom vyplnenia „medzery“ vzniknutej v zmluve by boli jednoducho v rozpore s článkom 6 ods. 1 smernice 93/13. Zdá sa teda, že podľa názoru Sądu Najwyższego (Najvyšší súd) treba konštatovať, že výška úveru je stanovená v PLN a nie v CHF na základe výkladu prejavu vôle zmluvných strán (článok 65 § 2 k.c.). V tomto prípade však vzniká otázka, či je takéto chápanie článku 65 § 2 k.c. v súlade s článkami 6 a 7 smernice 93/13 a či cieľom takéhoto výkladu je ochrana záujmov spotrebiteľa a či je zároveň spôsobilý chrániť záujmy predajcu alebo dodávateľa uplatňujúceho nekalé zmluvné podmienky. Nemožno totiž vylúčiť situáciu, že súd po uznaní určitých zmluvných podmienok za nekalé rozhodne, že ďalšie plnenie zmluvy bez týchto podmienok je nemožné, a aby zabránil nulitnosti tejto zmluvy, pristúpi k takému výkladu iných podmienok zmluvy, ktorý umožní zachovanie existencie zmluvy. V situácii, v ktorej by spotrebiteľ akceptoval nulitnosť zmluvy, by opísané konanie súdu zrejme bolo v rozpore s článkami 6 a 7 smernice 93/13, ako aj so zásadami, ktoré z nich vyplývajú: so zásadou zákazu zmeny zmluvy súdom iným spôsobom ako uznaním nekalých zmluvných podmienok za neúčinné, zásadou účinnej ochrany práv spotrebiteľa a povinnosťou zohľadniť odstrašujúci účinok uplatnenia smernice 93/13 voči podnikateľom.

Podľa alternatívneho riešenia by súd mohol konštatovať, že ustanovenia týkajúce sa vyplatenia a splatenia úveru uvedené v § 2 ods. 2 a § 6 ods. 1 zmluvných podmienok predstavujú ako celok nekalé zmluvné podmienky, ktoré nie sú pre zmluvné strany záväzné (článok 385¹ § 1 k.c.) a bez ktorých nie je možné, aby zmluva naďalej zaväzovala (článok 6 ods. 1 smernice 93/13), a okrem toho takáto zmluva, ktorá by neobsahovala potrebné ustanovenia o zásadách splácania úveru a spôsobe poskytnutia peňažných prostriedkov dlžníkovi (článok 69 ods. 2 body 4 a 8 zákona o bankách), by bola v rozpore so zákonom a v dôsledku toho nulitná (článok 58 § 1 k.c.), takže všetky plnenia poskytnuté na jej základe – a to

vyplatenie úveru a splácanie splátok – by predstavovali neoprávnené plnenia (článok 410 § 2 k.c.), ktoré sa majú vrátiť (článok 405 k.c. v spojení s článkom 410 § 1 k.c.). Takéto riešenie zrejme v prejednávanej veci prichádza do úvahy najmä vzhľadom na skutočnosť, že žalobcovia súhlasili s vyhlásením zmluvy za nulitnú. Keďže však takéto riešenie je v rozpore s vyššie uvedenými spôsobmi súdneho výkladu, je potrebné položiť túto prejudiciálnu otázku. Vnútroštátny súd sa preto pýta Súdneho dvora, či predložený návrh treba považovať za správny.

Vnútroštátny súd navrhuje odpovedať na vyššie uvedené otázky takto:

1. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia takému súdnemu výkladu vnútroštátnych ustanovení, podľa ktorého súd nekonštatuje nekalú povahu celej zmluvnej podmienky, ale len tej jej časti spôsobujúcej nekalosť podmienky, takže v konečnom dôsledku daná podmienka zostáva čiastočne účinná.

2. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že bránia takému súdnemu výkladu vnútroštátnych ustanovení, podľa ktorého súd po konštatovaní nekalej povahy zmluvnej podmienky, bez ktorej by zmluva nemohla byť záväzná, môže zmeniť zvyšnú časť zmluvy výkladom prejavov vôle zmluvných strán tak, aby sa predišlo nulitnosti zmluvy, ktorá je pre spotrebiteľa výhodná.